

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobce: **J. P.**, bytem K. 656, P. 10, zastoupeného: JUDr. Filipem Princem, advokátem se sídlem Na Vrstvách 827/11, 140 00 Praha 4, proti žalovanému: **Magistrát hl. m. Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, 110 00 Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2011 č.j. 885989/2011/DOP,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí ze dne 31. 10. 2011 č.j. 885989/2011/DOP, kterým žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městské části Prahy 10, odboru životního prostředí, dopravy a rozvoje č.j. P10-068194/2011, R440/2011/OŽD ze dne 22. 6. 2011, vydaných ve věci uložení pokuty za přestupek podle § 42a odst. 1 písm. l) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, kterého se žalobce měl dopustit porušením ustanovení § 29 tohoto zákona tím, že bez povolení příslušného silničního správního úřadu umístil pevnou překážku, osazením dvou stromů na veřejně přístupné komunikaci, před vrata umožňující vjezd na pozemek parc. č. 784 k.ú. Malešice. Za uvedené jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 10.000,- Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč podle § 79 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., přestupkového zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Za nesprávný považuje žalobce zejména závěr správních orgánů o tom, že na pozemku parc. č. 793/22 v k.ú. Malešice, který je ve společném jmění manželů P. (tedy žalobce a jeho manželky), se nachází veřejně přístupná účelová komunikace ve smyslu

ustanovení § 7 odst. 1 zákona 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích v platném znění. K tomu připomněl definici účelové komunikaci, která vyplývá z uvedeného ustanovení s tím, že předmětný pozemek zákonná kritéria nesplňuje. Žalobce zdůraznil, že spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi zajišťují jiné pozemní komunikace, zejména pozemek parc. č. 765/2. Žalobce je přesvědčen, že na pozemku parc. č. 793/22 v k.ú. Malešice se veřejně přístupná komunikace nenachází a opakované tvrzení tohoto je výrazným zásahem do jeho vlastnických práv.

Odvolačímú správnímu orgánu vytýká, že nijak nezdůvodňuje, čím předmětný pozemek splňuje zákonná kritéria pro veřejně přístupnou účelovou komunikaci a že se nevypořádal s námitkami uvedenými v odvolání žalobce, tedy že spojení nemovitostí je zajištěno jinými pozemními komunikacemi, zejména pozemkem parc. č. 765/2 k.ú. Malešice, způsob využití ostatní komunikace, ve vlastnictví Hlavního města Prahy, ze kterého je přímý vstup na pozemek parc. č. 782 k.ú. Malešice, ve vlastnictví J. V., otce Z. B., vlastníka pozemku parc. č. 784 k.ú. Malešice. Žalobce doplnil, že právě pozemek parc. č. 784 k.ú. Malešice je pozemek, k jehož vjezdu má být žalobcem bráněno vysazením stromků. Žalobce uvádí, že pokud by se na pozemku parc. č. 793/22 v k.ú. Malešice skutečně měla nacházet veřejně přístupná účelová komunikace, tak stromy byly vysazeny zcela mimo ni. Je zřejmé, že veřejně přístupná účelová komunikace nemůže být po celém pozemku parc. č. 793/22 v k.ú. Malešice, což vyplývá i z přiložené katastrální mapy. Vzdálenost od cesty na pozemku 793/22 v k.ú. Malešice a pozemku parc. č. 784 v k.ú. Malešice je 720 cm. Oba předmětné stromky byly vysazeny ve vzdálenosti 360 cm od cesty a 360 cm od pozemku parc. č. 784 v k.ú. Malešice. Podle žalobce byly vysazeny zcela mimo údajnou veřejně přístupnou účelovou komunikaci na pozemku parc. č. 793/22 v k.ú. Malešice v SJM žalobce a jeho manželky a zjištění správního orgánu, že vysazení obou stromků brání vjezdu na pozemek parc. č. 784 v k.ú. Malešice je nesprávné. Mezi stromky je vzdálenost 310 cm, což je plně dostačující pro průjezd vozidla do vrat na pozemku parc. č. 784 v k.ú. Malešice. Jako důkaz žalobce připojil fotodokumentace vč. situačního nákresu, na které je patrné, že vozidlo bezproblémově zajíždí na pozemek parc. č. 784 v k.ú. Malešice. V této souvislosti žalobce doplnil, že nikdy nebylo ve věci vysazení stromků provedeno místní šetření, kterého by se měl žalobce možnost zúčastnit.

V další části žalobce namítá, že pokud by připustil, že na předmětném pozemku se nachází veřejně přístupná účelová komunikace, tak stromy vysazené více než 3 m od této komunikace neohrožují její bezpečnost a nemohou mít charakter pevné překážky ve smyslu ustanovení § 29 zákona o pozemních komunikacích. Navíc zmínil znění ustanovení § 10 odst. 1 tohoto zákona. Tato skutečnost je podle žalobce podpořena tím, že předmětné stromy nemohou bránit ve vjezdu do vrat na pozemku parc. č. 784 v k.ú. Malešice, neboť jsou vysazeny v dostatečné vzdálenosti od sebe. Jako další argument žalobce uvádí, že pozemek parc. č. 784 v k.ú. Malešice, v současné době ve vlastnictví paní Z. B., historicky nikdy neměl napojení na tvrzenou účelovou komunikaci, která se má nacházet na pozemku parc. č. 793/22 v k.ú. Malešice v SJM žalobce a jeho manželky. Takové napojení nikdy být ani nemohlo, neboť mezi parcelou č. 784 v k.ú. Malešice a parcelou č. 793/22 v k.ú. Malešice byla odtoková strouha, která odváděla povrchovou a odpadní vodu z parcel č. 784 a 783. Jako důkaz žalobce předložil čestné prohlášení pana V. S., nar. 07.05. 1951, bytem Praha, Nám. Dr. V. H. 1056/15, 180 00 Praha 8, bývalého spoluvlastníka pozemku parc. č. 784 v k.ú. Malešice, který tuto skutečnost potvrzuje a uvádí, že žádný příjezd pro motorová vozidla na parcelu č. 784 v k.ú. Malešice nikdy nebyl. Žalobce současně do spisu založil dobové fotografie.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odmítl oprávněnost námitek žalobce a k věci uvedl, že žalobce osazením stromků na veřejně přístupné komunikaci pozemku parc. č. 739/22 ve vlastnictví žalobce, která zajišťuje příjezd na pozemek parc. č. 784, zamezil přístup na tuto účelovou komunikaci. Současně byl fyzicky zrušen příjezd na tento pozemek. Podle žalovaného žalobce odmítl respektovat předchozí stav a po jeho koupi s ním zachází jako se zelení. Žalovaný trvá na svém názoru, že předmětný pozemek splňuje nutnou komunikační potřebu, stejně jako pozemek parc. č. 765/2 (jiný vlastník), neboť obsluhují nemovitosti z obou stran Kolonie obecní cihelny, jak vyplývá z přiložené mapky. Dále doplnil, že předmětný pozemek byl původně ve vlastnictví Státního statku hl. m. Prahy v likvidaci a veřejně přístupná účelová komunikace se na tomto pozemku nacházela s konkludentním souhlasem tohoto vlastníka. V této souvislosti žalovaný odkázal na znalecký posudek č. 448-66/01 ze dne 14. 8. 1993 o oceňování nemovitosti na pozemku parc. č. 784 k.ú. Malešice, z něhož lze jednoznačně dovodit existenci této komunikace, viz str. 4 tohoto posudku. Na závěr žalovaný uvedl, že žalobce koupil uvedený pozemek s touto veřejně přístupnou komunikací, což mu znemožňuje, aby svévolně jakýmkoliv způsobem omezil její účel. V této souvislosti poukázal i na informace z katastru nemovitostí, na list vlastnictví 3460, z něhož společně s obsahem spisové dokumentace vyplývá, že pevné překážky na veřejně přístupné účelové komunikaci jsou prokazatelně umístěny bez povolení příslušného silničního správního úřadu.

Při jednání soudu právní zástupce žalobce zopakoval argumenty obsažené v žalobě a požádal soud, aby zohlednil informace o dotčených pozemcích, zejména parcele č. 784. Stěžejní otázkou podle právního zástupce je, zda se v uvedeném místě nachází veřejně přístupná komunikace a zda osazením stromků došlo ke znemožnění vjezdu na pozemek 784/784.

Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Nejprve soud považuje za nutné se vyjádřit k samotnému „vzniku“ veřejně přístupné účelové komunikace, neboť podstatné je, že není třeba správního rozhodnutí ani není rozhodné, jak je příslušný pozemek, na němž se komunikace nachází, veden v katastru nemovitostí či jak byl evidován v minulosti. Podstatné je, zda tento pozemek splňuje veškeré znaky veřejně přístupné účelové komunikace uvedené v ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, tedy zda jde o dopravní cestu, určenou k užití silničními a jinými vozidly a chodci, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.

Omezit vlastnické právo lze pouze se souhlasem vlastníka. Další podmínkou veřejného užívání soukromého pozemku vedle nezbytného souhlasu vlastníka je též existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby.

Jak vyplývá z dosavadní judikatury (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 2000, sp. zn. 22 Cdo 1868/2000, z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 7. 10. 2003, sp. zn. 22 Cdo 2191/2002, rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 As 20/2003 - 64, a rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06), zákon o

pozemních komunikacích je třeba vykládat v souladu s čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod tak, že veřejně přístupná účelová komunikace může vzniknout proti vůli vlastníka dotčeného pozemku pouze za poskytnutí kompenzace (náhrady). Jestliže však vlastník s jejím zřízením souhlasil, jsou jeho soukromá práva v takovém případě omezena veřejnoprávním institutem obecného užívání pozemní komunikace, které nemůže být vyloučeno jednostranným úkonem vlastníka, jenž takový souhlas udělil, ani jeho právními nástupci (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2006, sp. zn. 22 Cdo 1173/2005). Jestliže vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako účelová komunikace, s tímto nevyslovil kvalifikovaný nesouhlas, jde o účelovou komunikaci, **vzniklou ze zákona**. *Stačí, aby vlastník strpěl užívání pozemku jako komunikace, v případě nesouhlasu musí však jít o aktivní jednání.* Pokud je účelová komunikace zřízena, je její právní status závazný i pro budoucí majitele pozemku - účelové komunikace, tito nejsou oprávněni komunikaci ze své vůle uzavřít. Veřejnou cestou se tedy pozemek stává jeho věnováním obecnému užívání, ať již vlastníkem výslovně projeveným souhlasem nebo konkludentním strpěním. Rovněž komunikace, u níž sice již nelze zjistit, zda byla některým z předchozích vlastníků obecnému užívání věnována, jež však byla jako veřejná cesta užívána od nepaměti z naléhavé komunikační potřeby, je veřejně přístupnou účelovou komunikací. Novodobá judikatura v tomto ohledu navazuje již na rozhodovací praxi předválečného Nejvyššího správního soudu – „Pozemek, který je v soukromém vlastnictví, lze uznati za veřejnou cestu jen tehdy, jsou-li splněny dva předpoklady, a to jednak, že pozemek byl věnován buď výslovným projevem nebo z konkludentních činů vlastníka byl k obecnému užívání určen a dále především z toho, že toto užívání slouží k trvalému uspokojení nutné komunikační potřeby.“ (Boh A 10017/32). Není proto v této souvislosti rozhodné, jak byl pozemek v pozemkových knihách popř. v ostatních listinách označován.

Druhou podmínkou veřejného užívání soukromého pozemku, jak bylo předesláno, je existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Z dnešních hledisek posuzování legitimních omezení základních práv se totiž jedná o nezbytnou podmínku proporcionality omezení. Zjednodušeně řečeno, existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle (zajištění komunikačního spojení nemovitostí), aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům. Ostatně již v době první Československé republiky vycházely obecné soudy z toho, že „zákon o zřizování cest nezbytných jest výjimečným, zasahujícím do soukromého práva vlastnického a sluší tedy ustanovení jeho vykládati restriktivně a nikoliv extenzivně..." (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 5. 4. 1921, RI 209/21, Vážný, č. III, roč. 1921, str. 251). Vedle nezbytné komunikační potřeby stanovily v judikatuře též podmínku dlouhodobého užívání pozemku, jakožto veřejné komunikace („Veřejnost takovýchto cest podmíněna jest věnováním vlastníka pozemku, které však může se státi nejen výslovným prohlášením vlastnickým, nýbrž i konkludentním jednáním, a sice tak, že vlastník obecné užívání trpí, neklade mu překážek a že užívání toto trvá po dobu nepamětnou.", srov. Boh. A 10130/32). Dobová judikatura dokonce i v posuzování nutnosti komunikační potřeby vážila proporcionalitu omezení vlastnického práva tak, že dovodila závěr, podle něhož „okolnost, že pěšina je pro část obce nejkratším spojením, neospravedlňuje ještě sama o sobě závěr, že jde o komunikaci nutnou." (Boh. A 10130/32).

V projednávané věci Úřad městské části Prahy 10 uložil žalobci pokutu za svévolné umístění pevné překážky na veřejně přístupnou účelovou komunikaci před vrata umožňující vjezd na pozemek parc. 784 k.ú Malešice. Takto učinil na základě záznamu z kontroly nad dodržováním zákona o pozemních komunikacích, kterou provedl dne 5. 5. 2011, na podkladě pořízené fotodokumentace a po provedeném ústním jednání.

Mezi stranami není sporu o tom, že žalobce vysadil na uvedeném pozemku stromy, které je nutno považovat za pevnou překážku ve smyslu ustanovení § 29 zákona o pozemních komunikacích. Stěžejní otázkou v řízení o přestupku, jehož se žalobce dopustil dle § 42 odst. 1 písm. l) tohoto zákona je posouzení, zda se jedná o veřejně přístupnou komunikaci.

Jak bylo výše uvedeno, pozemek je veřejně přístupnou komunikací, pokud splňuje všechny znaky uvedené v ustanovení § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, tedy, zda jde o dopravní cestu, určenou k užití silničními a jinými vozidly a chodci, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. V řízení správní orgán prokázal, že na pozemek parc. č. 784 vede jediná komunikace, a to právě přes předmětný pozemek žalobce a jeho manželky. Vycházel především ze znaleckého posudku č. 448-66/01 a z dobových fotografií, z nichž jsou patrná vrátka. Soud souhlasí se správním orgánem v tom, že pozemek se stává veřejnou cestou jeho věnováním veřejnému užívání i konkludentně projeveným souhlasem předcházejícího vlastníka, což ostatně vyplývá z již uvedené soudní judikatury. Právě v daném případě předcházející vlastník předmětného pozemku umožnil vlastníku pozemku parc. č. 784, aby si vybudoval vjezd, tedy pozemek splňoval podmínku nutné komunikační potřeby.

Žalobci nelze upřít jeho vlastnické právo, nicméně v případě veřejně sloužící účelové komunikace, je právo veřejné, které dohlíží na dodržování pravidel obsažených v zákoně o pozemních komunikacích, nadřazeno právu jednotlivce. Pokud žalobce chtěl vysázet stromky na předmětný pozemek, měl nejprve požádat příslušný správní orgán o povolení, ve smyslu ustanovení § 29 odst. 2 tohoto zákona. Na posouzení věci nemá vliv ani skutečnost, že stromy byly vysazeny více než tři metry od této komunikace a že neohrožují bezpečnost veřejné komunikace, neboť ve zmíněném ustanovení nejsou uvedeny výjimky, kdy není dána povinnost podat žádost o povolení.

Další pochybnost má žalobce o tom, zda lze osázené stromy považovat za překážku, způsobující omezení obecného užívání, když mezi nimi bez problému projede vůz na vedlejší pozemek. Soud nepochybuje o tom, že strom je pevnou překážkou, přičemž za pevnou překážku jej považuje i samotný zákon, který uvádí v ustanovení § 29 odst. 5 citovaného zákona, že pokud tvoří pevnou překážku strom, postupuje se podle ustanovení § 15.

Soud neshledal pochybení ani v odůvodnění výše pokuty, neboť správní orgány přihlédly ke všem podstatným skutečnostem a své stanovisko náležitě odůvodnily. Podle názoru soudu uložená pokuta není nepřiměřená, což ostatně žalobce ani nenamítal.

Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u ě n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. září 2013

JUDr. Miroslava Hrehorová v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Ivana Viterová